

Els espais muntanyencs de Catalunya han viscut des de finals del segle XIX, i de forma molt especial a partir de la segona meitat del segle XX, un progressiu despoblament, només frenat tímidament des de fa pràcticament 15 o 20 anys per l'arribada de neorurals juntament amb un incipient desenvolupament turístic.

L'abandó de l'activitat ramadera, forestal i agrícola per falta de rendibilitat econòmica ha donat lloc a notables canvis com l'augment de la superfície i de la quantitat de biomassa forestal provocant una clara homogeneïtzació del paisatge. Una dinàmica positiva inicialment ja que els boscos s'han recuperat d'un grau d'explotació extrem, però en canvi, negatiu per la pèrdua de diversitat biològica i paisatgística, a més d'una important pèrdua de patrimoni cultural i un augment del risc d'incendi forestal.

Els espais oberts com conreus i pastures, els claps de bosc i les zones de transició amb clarianes són també lloc de descans per algunes aus, les zones de transició entre espais oberts i zones boscoses, són àrees que aprofiten moltes espècies per instal·lar-se, menjar, refugiar-se... A més aquests espais presenten parets de pedra seca, cases, ermites, cabanes... I així mateix les pastures i els camps de conreu en rendiment han actuat i poden actuar com a tallafocs.

Els objectius del treball són, en primer lloc cartografiar i quantificar l'evolució dels usos i cobertes del sòl a les valls d'Hortmoier i Sant Aniol en el període 1957-2003 a una escala de detall (1:7500-1:5000) amb la finalitat d'analitzar i

avaluar el procés d'homogeneïtzació del paisatge, i en segon lloc dissenyar una nova metodologia per determinar el manteniment i la recuperació potencial d'espais no forestals prioritaris (cultius, pastures i boscos oberts) mitjançant sistemes d'informació geogràfica, models heurístics i models lineals enters, analitzant i valorant la repercussió dels nous espais potencials en l'estructura paisatgística.

Per aconseguir això cal:

- Recopilar el màxim d'informació disponible de l'àrea d'estudi bàsicament referent a biodiversitat, patrimoni cultural i paisatge i riscos naturals. Aquella informació no disponible, però fonamental per desenvolupar aquesta recerca, ha estat creada.

- Analitzar l'estructura paisatgística: a partir de l'aplicació d'índexs de paisatges en l'àrea d'estudi en dos períodes de temps diferents (1957 i 2003), s'ha analitzat el canvi en els patrons paisatgístics i les dinàmiques viscudes en aquest interval de temps.

- Finalment, i molt més innovador i útil per al manteniment i la recuperació potencial d'espais oberts, és, en primer lloc, el disseny d'un mètode multicriteri per crear mapes d'aptitud, i en segon lloc, la creació d'un model heurístic per generar tessel·les a partir de mapes d'aptitud i, finalment, la creació d'un model lineal enter per seleccionar tessel·les.

DIEGO VARGA

DIEGO VARGA

Institut de Medi Ambient
Universitat de Girona
Campus Montilivi
17071 Girona.

dievarga@gmail.com

Mots clau: Alta Garrotxa, biodiversitat, paisatge, espais oberts, cartografia, evolució del paisatge, recuperació d'espais oberts, estructura paisatgística.

L'àmbit geogràfic del projecte són les valls d'Hortmoier i de Sant Aniol d'Aguja (Alta Garrotxa).

Període: projecte iniciat l'any 2004 i finalitzat el 2007.

Projecte promogut per l'Institut de Medi Ambient de la Universitat de Girona, **finançat** pel Consorci de l'Alta Garrotxa i **la col·laboració** de la Càtedra de Geografia i Pensament Territorial de la Universitat de Girona.

Més informació: serà consultable en la pàgina web de tesis doctorals en xarxa <http://www.tdx.cesca.es/>

